

Dosarul nr. 2r-97/24
2-22070336-01-2r-21022024

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Călărași (jud: A.Ucraințeva)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V.Sîrbu, A.Malîi, D.Dulghieru)

DECIZIE

10 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către avocatul Valentin Trișnevschi, în interesele lui Boris Cerbari,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cooperatistă de alimentație publică „COOPALIMENTARA” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova împotriva lui Boris Cerbari și Nicolae Bădărău cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate,

împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către Boris Cerbari, împotriva hotărârii din 22 iunie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași,

c o n s t a t ă :

La 19 mai 2022, ÎCAP ”COOPALIMENTARA” a UCCC s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Boris Cerbari și Nicolae Bădărăi cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate.

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 22 iunie 2023, s-a admis acțiunea integral. S-a încasat în mod solidar de la Boris Cerbari și Nicolae Bădărău în beneficiul ÎCAP ”COOPALIMENTARA” a UCCC suma de 34050 lei legate de păstrarea automobilului de model XXXXX în perioada 23.03.2022 până la 29.08.2020 și cheltuieli de judecată ce constau din taxa de stat în mărime de 1021,50 lei și 2500 lei cu titlul de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 37571,50 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 06 iulie 2023, Cerbari Boris, în termenul prevăzut de lege, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 22 iunie 2023, fiind anexată dovada de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 09 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Cerbari Boris împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 22 iunie 2023, comunicându-i-se părții apelante, despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța de apel, acordându-i pentru aceasta un termen de 07 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

Prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de către Cerbari Boris, împotriva hotărârii Judecătorei Strășeni (sediul Central) din 22 iunie 2023, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile expuse în încheierea din 09 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

La 29 ianuarie 2024, avocatul Valentin Trișnevschi, în interesele lui Boris Cerbari, prin intermediul oficiului poștal a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, motivând că Boris Cerbari a recepționat încheierea din 09 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău în prima decadă a lunii noiembrie, prin intermediul altei persoane, deoarece ultimul era bolnav, astfel la 10 noiembrie 2023 a depus cerere de apel motivată.

A menționat că la 14 ianuarie 2024 a recepționat un răspuns de la Curtea de Apel Chișinău prin care i s-a comunicat că la 08 noiembrie 2023 s-a restituit cererea de apel depusă de către Cerbari Boris.

Consideră recurentul că încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău este neântemeiată și urmează a fi casată, cu restituirea cauzei la rejudecare.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel a pronunțat încheierea contestată la 08 noiembrie 2023, iar, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc nr.8788 din 13 noiembrie 2023, copia încheierii instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces, pentru cunoștință, însă, date referitor la recepționarea de către recurent a încheierii, la materialele cauzei lipsesc.

Prin urmare, recursul declarat la data de 29 februarie 2024, de către avocatul Valentin Trișnevschi, în interesele lui Boris Cerbari, împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

În conformitate cu art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând cererea de recurs, prin prisma argumentelor invocate de către avocatul Valentin Trișnevschi, în interesele lui Boris Cerbari și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la 06 iulie 2023, Cerbari Boris, în termenul prevăzut de lege, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii

Judecătoria Strășeni (sediul Central) din 22 iunie 2023, fiind anexată dovada de plată a taxei de stat (f. d. 146-147).

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 09 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Cerbari Boris împotriva hotărârii Judecătoria Strășeni (sediul Central) din 22 iunie 2023, comunicându-i-se părții apelante, despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța de apel, acordându-i pentru aceasta un termen de 07 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, copia încheierii din 09 octombrie 2023, a fost recepționată la data de 26 octombrie 2023, la domiciliul acestuia, fapt ce se atestă conform avizului de recepție DS8010812321AS, expediată la adresa indicată în cererea de apel, XXXXX (f.d.162).

Astfel, apelantul Cerbari Boris a fost înștiințat despre obligativitatea lichidării neajunsurilor, în termen de 07 zile de la data recepționării încheierii.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În termenul acordat de instanța de apel prin încheierea din 09 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, Cerbari Boris nu a prezentat cererea de apel motivată.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 08 noiembrie 2023, întemeiat a dispus restituirea cererii de apel depusă de Cerbari Boris.

Completul de judecată menționează că nu poate fi reținut argumentul invocat în cererea de recurs cu referire la faptul că Cerbari Boris a recepționat încheierea din 09 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău în prima decadă a lunii noiembrie, prin intermediul altei persoane, deoarece el era bolnav, astfel la 10 noiembrie 2023 a depus cerere de apel motivată.

Din materialele cauzei se atestă că, conform mențiunii din avizul de recepție, privind expedierea în adresa recurentului Cerbari Boris a încheierii din 09 octombrie 2023, este indicat domiciliul recurentului, însă aplicată o altă semnătura decât cea a lui Cerbari Boris (f.d. 162), prin ce se deduce că corespondența a fost înmănată unui membru adult al familiei cu care locuiește recurentul, astfel se prezumă că destinatarul este informat.

Prin urmare, odată ce a fost aplicată semnătura pe avizul de recepție a scrisorii recomandate, se atestă lipsa situațiilor în care trimiterea poștală se înapoiază oficiului poștal, astfel, rezultă că trimiterea poștală a fost distribuită destinatarului.

Colegiul consideră oportun a menționa prevederile art.105 alin. (5) și (6) din Codul de procedură civilă, conform cărora citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor.

Dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil.

Mai mult ca atât, Completul de judecată menționează că la materialele cauzei lipsesc probe care ar confirma că recurentul Cerbari Boris era bolnav și era în imposibilitate de a depune cerere de apel motivată.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea poartă un caracter declarativ, nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Mai mult ca atât, recurentul cunoscând că încă la 06 iulie 2023 a declarat apelul care nu corespunde cerințelor legale, urma să dispună de diligență și să recepționeze corespondența la adresa indicată personal în cererea de apel și să lichideze în termen neajunsurile.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6§1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Valentin Trișnevschi, în interesele lui Boris Cerbari împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către avocatul Valentin Trișnevschi, în interesele lui Boris Cerbari.

Se menține încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cooperatistă de alimentație publică „COOPALIMENTARA” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova împotriva lui Boris Cerbari și Nicolae Bădărau cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi